

Усмішка зникла з його обличчя, і він махнув рукою, ніби стираючи свої слова, відкривши рот. Лія, досі Не В Настрої, відкидає його спробу задкувати.

Вона стиснула губи.

— Тоді розкажи мені, як правильно бути людиною змішаного походження? Ти, значить, нормальний, а інші — диваки?

Він опустил ошелешений погляд на свої руки. Лія розпливлася в самовдоволеній посмішці: мети досягнуто.

— Це не зовсім... — він важко зітхнув, аж плечі опустилися. Він, очевидно, обдумував свою відповідь. — Вибач, — пробурмотів він, почервонівши.

Лія кивнула і сховала планер у сумку. Вона не пам'ятає, навіщо взагалі його діставала. Дівчина відвернулася від нього, злість гаряче розтікалася по шиї. За кілька хвилин її серцебиття вирівнялося, гнівна атмосфера розсіялася. Злість перетворилася на сором. Вона підняла шторку ілюмінатора й подивилась туди. Густий білий туман огорнув літак, простір навколо невидимий людському оку. Вона заплющила очі та уявила, як ширяє над тим простором, відділившись від бурчання свого живота.

Це так на неї схоже. Знуджена до смерті (і водночас неймовірно зайнята) на роботі, останні три тижні вона рахувала секунди до рейсу на вихідних до Дня незалежності. Вона ще навіть не приземлилася вдома, а вже така нещасна. Новий рекорд.

Може, варто щось сказати. Не тому, що вона неправа (якраз навпаки, але її сердитий вигляд взагалі не допомагав), а тому, що незручність зависла в повітрі й ось-ось задушить її. Вона кинула на нього погляд. Він пропалює

очима журнал GQ, брови злегка нахмурені. Хлопець зціплює та розціплює щелепи (гострі риси, свіжопоголений), коли перегортає сторінку. Цей рух змушує Лію опустити погляд на його руки, а потім на долоні. Вона помічає штрихи чорнила під заковченими рукавами. Його пальці довгі та міцні, а на мізинчику красується срібне колечко.

Вона відводить погляд, аби він не помітив, як вона витріщається. Цей хлопець беззаперечно красень. Якби ж тільки він зачекав до висадки з літака і тоді озвучив своє дурне спостереження, то останню годину цього тюремного вироку вона могла б насолоджуватися виглядом того, як він облизує верхню губу під час читання, а не роздумувати над тим, яким аварійним виходом краще скористатися.

Може, їй варто подрімати. Суміші кави та імбирного елю в її шлунку не до вподоби ця ідея. Тепер вона вже не впевнена, що переможе після посадки: потреба поїсти чи подихати свіжим повітрям. Цілком можливо, що Лія сяде на пізніший шатл до економ-паркінгу, щоб заплатити зайвих два долари за сендвіч капрезе.

Вона майже здригнулася від цієї думки. У покупці їжі дорогою з аеропорту є щось глибоко неправильне. Ні, вона витримає і сподівається, що її шлунок не зжере сам себе до того, як вона добереться до квартири.

КОНТЕКСТ, ДЕНІЕЛЕ. КОНТЕКСТ.

Йому хочеться засунути голову в смітник і закрити кришку. Кілька разів. У ту ж мить, коли вона примружила очі, а білки навколо зіниць майже зникли, він усвідомив свою помилку. От якби вони були в будь-якому

іншому місці: в синагозі на Великі свята* чи, скажімо, на конференції, де у нього на шиї висіла б картка з його іменем: «ДЕНІЕЛ РОЗЕНБЕРГ», жирним шрифтом. Тоді вона змогла б сприйняти його спробу пофліртувати так, як він і задумував. Та зараз він виставив себе лицемірним придурком. Що набагато гірше, ніж звичайний придурок.

Витріщившись на примірник GQ, який забрав у свого сусіда вранці, він намагається ігнорувати її пильний погляд, що пропалює діри в його голові. Умить він пошкодував, що не надто релігійний і не одягнув у політ кіпу та цицит**. Може, варто було носити по-дивному прямі пейси***, а не акуратно виголити бакенбарди. Ці думки швидко промайнули. Одразу після зльоту він затоптав бекон, яйце й сирний сендвіч і планує повторити це дійство ввечері в кав'ярні у себе на районі. Некошерні**** сніданкові сендвічі для Деніела не мають строгого графіку споживання.

Він відчайдушно шукав способу почати розмову ще відтоді, як піднявся з крісла й став у проході, щоб пропустити її на своє місце. Її довгі та щільно закручені кучері були підібрані шпилькою зі сторони ближче до нього,

* Англomовний термін *High Holy Days* або *High Holidays* стосується єврейських свят Рош га-Шана та Йом Кіпур.

** Ярмулка або кіпа — традиційний чоловічий головний убір, маленька кругла шапочка, що прикриває тім'я. Цицит або цицес — в юдаїзмі сплетені пучки вовняних ниток, які зобов'язані носити чоловіки з 13 років на кутах чотирикутного одягу.

*** Пейси — довгі непідстрижені пасма волосся на скронях у патріархальних євреїв.

**** Некошерний, трафний — невідповідний кашруту; недозволені іудейською релігією страви, продукти.

тому він бачив її витончений носик і дві сережки у вусі, що пасували до родимок на вершечку щоки. Вмостившись, вона поглянула на нього з-під темних вій і легко всміхнулась, а потім відвернулась до ілюмінатора. Його більше не дратував маленький літак. Низькі стелі означали двомісні ряди, у нього місце в проході, тож третьої людини між ними не було.

З нього кепський ловелас, він не вмів фліртувати з незнайомкою в літаку, тож коли вона дістала свій блокнот, його серце загупало в грудях. Він не міг повірити у своє щастя: небілошкірі євреї — рідкість там, де він виріс. Він, його мати й сестра були єдиними в синагозі міста Медісон. Та й не існує в цілому світі не-єврея з прізвищем Коен. Можливість потоваришувати лежала просто перед ним, вигравіювана на шкіряному блокноті. Йому, можливо, вдалося б навіть знайти причину побачитись з нею знову.

Та його везіння закінчилося. Він вдячний, що ляпнув дурницю ближче до посадки, а не зльоту. Він подумує над тим, щоб представитися (ім'я та прізвище) або просто пояснити, що він корейський єврей, і йому було би приємно познайомитися з рідною душею. Це стало б логічним наступним кроком після його недоречного зауваження, та він побоявся, бо вона зиркнула на нього поглядом його кицьки Картоплинки, коли та витріщається на жука, якого планує зжерти. Та й пройшло вже 30 хвилин, тепер занадто пізно намагатися обмінятися номерами телефону.

Напевно, це на краще. В особистому житті Деніела панує таке затишшя, що воно вже, напевно, взагалі вмерло. До того ж вона, певно, живе в Сан-Франциско. Він був

у місті лише на святкові вихідні. Його цілеспрямований план заскочити в недільний літак додому в стані похмілля та нудоти від сусідів з гуртожитку вповні вдався. Номер Алії міг би лише пропалити діру в його списку контактів, нічого більше. Йому дивно подумки називати її ім'я, адже вона не представилась, але він його забуде нескоро.

Коли її пильний чи радше лютий погляд перестав пропалювати його обличчя, Деніел сам ризикнув поглянути на неї. Очі заплющені, вії майже погладжують родимки на щоці.

Стоп, подумав він. Панічний клубок почав зароджуватися в горлі. *Я колись бачив ці родимки.*

Та ні, не може бути. Її звали Лі.

Він повільно кліпнув, скотнувся, тиск піднявся. Її ім'я було Ліа, скорочено від Алія. А це означало, що він не просто ідіот, а найнещасливіший недоумок у цілому світі. За всі ті роки літнього табору він ніколи не бачив її імені на письмі.

Його спогад про неї тринадцятилітню чітко постає в голові: ніжніші риси обличчя, волосся заплетене в колоски до ключиць, личко підсвічене похідним ліхтариком, якого Деніелові спакував із собою батько. Той погляд цілковитої довіри в її темних очах. Який наступного дня сповнився цілковитого презирства.

Вона його не впізнала, він певен. Образа штрикнула його в живіт. Він на шість дюймів вищий, ніж колись, давно вже немає брекетів і дитячих пухких щічок, та все ж, невже його настільки просто забути? Знову ж таки, кожен її погляд більше схожий на метання ножів, а не на дослідження рис обличчя.

Це якась усесвітня теорія змови. Іншого пояснення немає. Разочок випадково викликати ненависть красивої дівчини — це одне. Але зробити це вдруге? Через 15 років? Його прокляли.

Бортпровідник зупинився в їхньому ряду, щоб забрати сміття. Деніел затримує повітря, коли Ліа ніяково нахилиється над ним, аби викинути в пакет свій сендвіч із жестянки, пачку з-під брежелів та стаканчик. Коли вона відхиляється назад у крісло, роздратовано зиркає на нього. Та цього разу її очі наче зачіпляються за нього, трохи розширюються, а потім вона відвертає голову до вікна.

Розширюються від впізнання, вирішив він.

Ліа мовчить. Та її тихеньке *стук-стук-стук* чолом у рамку ілюмінатора говорить Деніелу все необхідне.

На щастя, літак приземлився, значок «ЗАСТЕБНІТЬ ПАСКИ БЕЗПЕКИ» вимкнувся за кілька хвилин. Хлопець зашвидко зірвався на ноги, ледь не перечепився в проході, але від останніх чотирьох годин сидіння в тісному ряді його коліна боліли так само, як і его. Він відчинив багажний відсік над головою, перекинув ручку сумки через плече й швидко відійшов, щоб Ліа могла випрямити ноги, поки люди виходять з передньої частини літака.

Вона навшпиньки тягнеться по свою валізку. Він намагається не дивитися на її талію, яку видно під худі, що піднялося над оливковими легінсами. Валіза, здається, з'їхала взад багажного відсіку, тож вона хапається за колесика і намагається її дістати.

Деніел підходить і легко дістає валізу, висуває ручку й передає їй. Він сором'язливо всміхається з надією, що переваги його росту трохи спокутали провини.

— Я б і сама дістала її, Розенбергу, — каже вона, уперше за годину дивлячись йому прямо в очі. Лютість у її погляді лише посилилась.

Душа його втекла в п'яти. Усмішка зникла. Деніел чує в голові свист падіння та звук, із яким його душа гепнула десь у районі товстої кишки. В їхній компанії в літньому таборі були три Деніела, яких знали й розрізняли як Розенберга, Шварца і Гросса. Але Лія завжди кликала його на ім'я. Тобто якби вона сказала «Деніел», усі би одразу зрозуміли, що вона говорить про нього. «Розенберг» з уст будь-кого іншого — просте панібратство, навіть прихильність. Та з її вуст — це звучить так: «Я точно знаю, хто ти, і для мене ти — ніщо». Може, було б краще, якби вона його не пам'ятала.

— Ліє...

— Дякую, — буркнула вона емоційно, насупившись, наче це слово гірке на смак. Деніел не ризикнув говорити й просто кивнув. Хвиля пасажирів, що виходили з літака, дійшла до них. Вона розвернулася і пішла геть, навіть не озирнувшись.

Деніел зачекав, уступаючи чоловікові з ряду навпроти, щоб той ішов першим. Між ними буферна зона. Він нарешті виходить з цього клятого літака.

— НІН! — ПРОТЯЖНО ЗАКРИЧАЛА ЛІЯ, відповідаючи на дзвінок по фейстайму. Її переповнює захоплення та полегшення, коли вона бачить їхнє лице на внутрішньому дворику улюбленої кав'ярні. Вона вже майже (але не повністю, щоб бути точною) забула про свій пустий шлунок. Сирна кесадилья тріскотить в алюмінієвій сковорідці. Лія

спирає телефон об банку для кухонного приладдя, щоб руки були вільні для приготування їжі.

— Сі-Джей, — тихо проспівали вони, повернувши голову під звуки цокання. Сьогодні Нін одягли у свої вушні тунелі плаги та сережки-кільця. — Від тебе не було новин з останнього повідомлення про те, що *«ти не мала часу поїсти перед посадкою»*. Хотіли запевнитись, що ти ще жива.

— Майже жива.

Лія виклала кесадилью на тарілку, ледь не стогнучи від запаху масла та розтопленого сиру. Вона підняла страву до губ і подмухала, щоб охолодити її. Обережно потицяла пальцем хрумку тортілью і поспіхом вкусила її, відчуваючи як теплий сир розпливається на губах. Тепер вона справді застогнала.

Нін дивиться на неї з екрану з-понад своїх вінтажних окулярів 1970-х років і хихотить.

— Не думаю, що мені доводилося чути такий звук від когось повністю вбраного.

Лія жартома вирячила очі, наче образилася, та все ж не могла не всміхатися своїм напханим ротом.

— Ти взагалі уявляєш, якими довгими видаються чотири години для пустого шлунка? Ще й навушники здохли, уяви. Я ледь копита не відкинула, — вона перервала свою тираду, щоб відкусити ще кесадильї, лише злегка пережувавши її перед тим, як ковтнути.

— Переліт був поганий, як я розумію?

Лія розплющила очі, не усвідомлюючи, що вони були до того заплющені. Вона почала було думати, що саме її видало, але припинила. Їхня дружба триває вже

десятиліттями, у множині, попри те, що обом немає ще тридцяти. Між ними майже телепатичний зв'язок.

— Я навіть не знаю, з чого почати. Людина, що сиділа поруч, — вона важко зітхнула, — побачила моє ім'я на дечому і, знаєш, виразила здивування.

Вона помітила, як Нін примружились. Лія вже доросла, тож тепер легше сприймає такі речі, але це завжди було вразливим місцем для неї.

— Я зірвалась на нього, і він дуже злякався. Потім я заспокоїлась і десь тридцять хвилин думала, чи часом не перегнула палку. Може, я просто була зла, бо голодна, він не мав нічого поганого на увазі, але я сприйняла це по-іншому, але потім...

— Ти? Зла, бо голодна? Та ніколи, — перервали Нін, гигочучи з погляду Лії.

— Словом, увесь політ я відчувала страшну провину. І голод...

— Ти вже згадувала про це.

Лія закотила очі.

— Ну так. Ми вже встановили, що цей фактор значно впливає на мій настрій.

— Якщо ти впевнена, що він не хотів тебе образити, то чому тебе це так зачепило? Мені складно уявити, що ти насолоджувалася дружньою балачкою у твоїх-то муках, — вони замовкли, опустили окуляри й вигнули брову, наче скануючи обличчя Лії крізь екран. — Ага, він був симпатичний!

— Ні! — Нін обдарували її експертним косим поглядом. — Ну тобто так, але ні. Не в тому річ. Він змішаного походження, тож мав розуміти, що говорити таке —

тупо, — Нін досі скептичні. — Це навіть не найцікавіше! Отже, я відчуваю провину, голод і все таке, і потім з'являється таке незрозуміле відчуття. Може, через його погляд, але я подумала, що звідкись знаю цього хлопця, — вона глибоко вдихнула і ще раз вкусила кесадилью.

— І? — нетерпляче запитали Нін.

Лія ковтнула.

— І потім я зрозуміла, що це Деніел Розенберг.

І так великі очі Нін розширилися ще більше. Коли перша хвиля шоку трохи осіла, вони розсміялися.

— Вау, він єврей! Виходить, ти нормально так його присадила, якщо він не встиг навіть представитися. Ну тобто, це ж наскільки голодною... — Нін продовжують говорити, а їхні очі ледь не випали з орбіт. — Чекай. Той самий Деніел Розенберг? З єврейського дитячого табору?

— Саме той, — напружено підтверджує Лія.

— О, ти реально злишся. Мені здавалося, — вони вказують долонею на неї, — що це могло бути щось типу сексуальної фрустрації. Хочеш, я прилечу в Чикаго й натовчу йому пику? Він у моєму чорному списку вже чотирнадцять років.

— Я не хочу, щоб тебе засудили за напад на людину через щось, що сталося ще в середній школі.

Нін подивилися на неї якимось типу так: «Думаю, ми розуміємо, що це децю більше», з домішкою: «Ти робила таке для мене». І, чесно кажучи, усе це правда. Але коли тобі дванадцять, і ти швидко подорослішала, то можеш якимось відвертитися від покарання. Та вона не певна, що її звання найкращої учениці місяця якимось допоможе їм внести заставу.